

วันที่ 3 ตุลาคม พุทธศักราช 2556 เป็นวันคล้ายวันประสูติของเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (สุวฑฺฒนมหาเถระ) ทรงเจริญพระชันษา 100 ปี นับเป็นสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่เจริญพระชันษายิ่งยืนนานกว่าสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ใดๆ ในอดีตที่ผ่านมา ทั้งทรงดำรงตำแหน่งต่างๆ ทางคณะสงฆ์ยาวนานกว่าพระองค์อื่นๆ คือทรงดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก 24 ปี ทรงดำรงตำแหน่งเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต 25 ปี ทรงดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร 52 ปี นับเป็นบุญบารมีในทางปฏิบัติปฏิบัติของเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งยากที่จะมีเป็นสาธารณะแก่บุคคลทั่วไป

เมื่อสภสมัยอันเป็น "จาตุรรมคคกาล" (ใน 4 มงคลกาล) เช่นนี้ จึงเป็นที่ปลื้มปิติของปวงพุทธบริษัททั้งฝ่ายคฤหัสถ์และบรรพชิต ตลอดถึงคณะรัฐบาล จึงได้พร้อมใจกันจัดบำเพ็ญกุศลน้อมถวายและจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติตั้งแต่วันที่ 1-7 ตุลาคม 2556 ทั้งนี้ ก็ด้วยสำนึกในพระเมตตาธิคุณที่ได้ทรงปฏิบัติบำเพ็ญต่อพระศาสนา ประชาชน และชาติบ้านเมืองเป็นอเนกประการ ซึ่งจะขอยกมาพอสังเขป ดังนี้

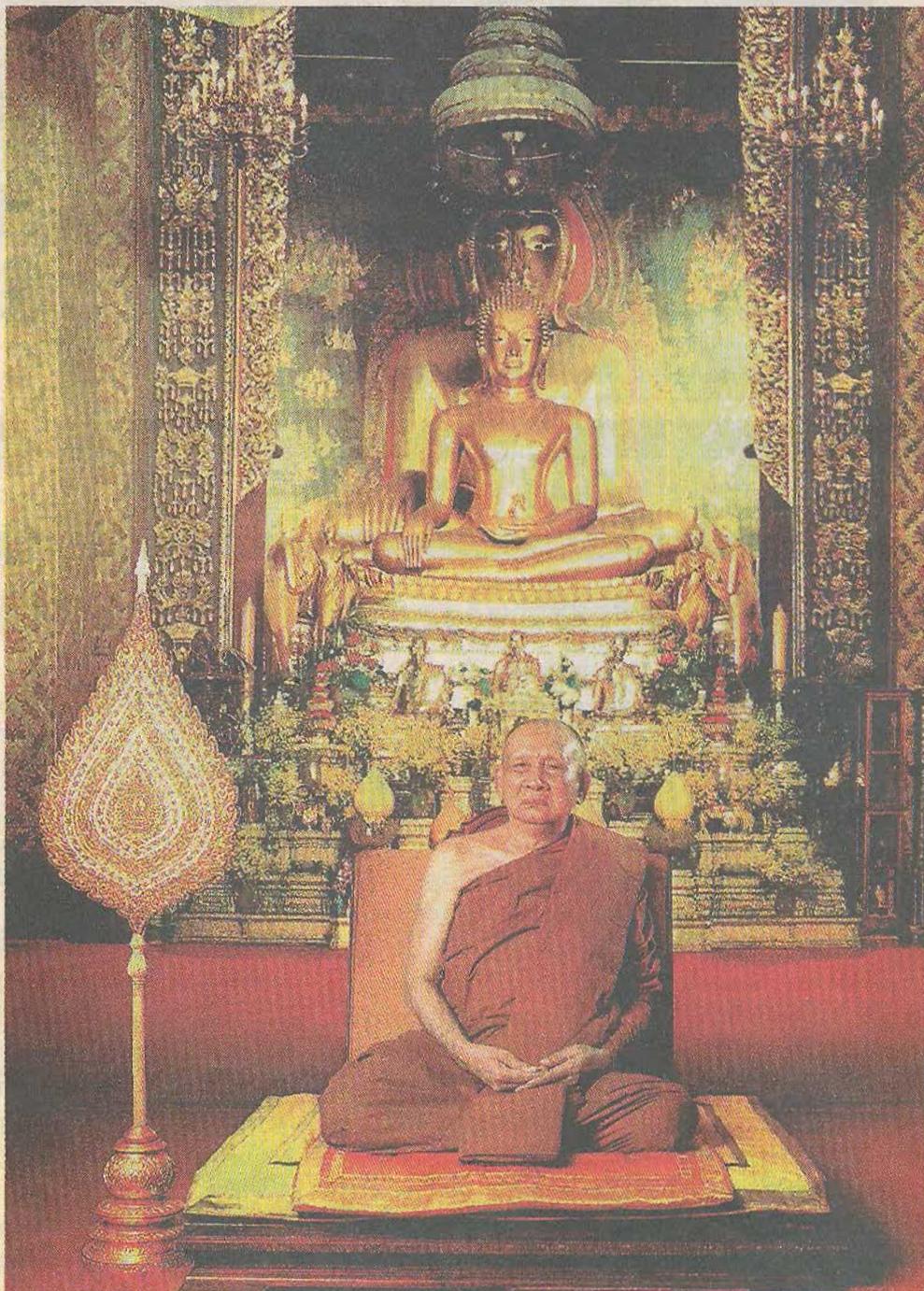
ในด้านการพระศาสนา คือ การสั่งสอนพุทธบริษัททั้งคฤหัสถ์และบรรพชิต พระองค์ได้ทรงปฏิบัติเป็นกิจวัตรสม่ำเสมอ นับแต่ประธานพระโอวาทสั่งสอนพระภิกษุสามเณรผู้บวชใหม่ ในฐานะพระอุปัชฌาย์ ทั้งในพรรษกาล และนอกพรรษกาลตลอดปี โดยมีได้ว่างเว้น จนกระทั่งพระราชพาธามาขัดขวาง จึงได้ทรงยับยั้งอยู่ในสุววิหารธรรม ทั้งได้ประธานพระธรรมเทศนาประจำวันธรรมสวนะในวันเดือนเพ็ญและวันเดือนดับ ประธานธรรมกถาในการฝึกปฏิบัติอบรมจิต หรือที่เรียกกันว่า สอนกรรมฐาน แก่สาธุชนทั่วไปเป็นประจำทุกวันพระและหลังวันพระด้วยความใส่พระทัยตลอดมา

ในฐานะองค์ประมุขแห่งสังฆมณฑล ได้เสด็จไปทรงปฏิบัติพระศาสนกิจในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งระอุด้วยชีวิตภัยในสงบเย็นด้วยธรรมานภาพเป็นประเดิม ต่อแต่นั้นก็ได้เสด็จไปทรงปฏิบัติพระศาสนกิจและเยี่ยมเยียนพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนในภูมิภาคต่างๆ ทั่วพระราชอาณาจักรเป็นประจำทุกปี มิได้ว่างเว้น อันเป็นโอกาสให้ได้ทรงทราบสภาพการณ์ของคณะสงฆ์และบ้านเมืองทั้งในทางวัฒนธรรมและหายนะ ซึ่งเป็นทางให้ทรงพระดำริในอันที่จะทรงอนุเคราะห์ สงเคราะห์แก่พุทธบริษัททั้งคฤหัสถ์และบรรพชิตตลอดถึงประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นนั้นๆ

ในด้านการประกาศเผยแผ่พระพุทธศาสนา พระองค์ก็ทรงพระดำริริเริ่มกิจการในอันที่จะทำให้

100ปีสมเด็จพระสังฆราช

พระประวัติ พระศาสนกิจ พ

พระพุทธศาสนาแผ่ไพศาลไปยังนานาประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ชาวโลก เริ่มแต่ทรงเป็นประธานกรรมการอำนวยการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่าง

ประเทศ เสด็จไปดูการพระศาสนาและการศึกษาในประเทศต่างๆ ทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และเอเชีย อันเป็นเหตุให้ทรงดำเนินงานพระธรรม

พระเกียรติคุณ

ทูตต่างประเทศ และสร้างวัดพระพุทธศาสนาขึ้นในประเทศต่างๆ เป็นครั้งแรก

ในด้านการศึกษา ทรงเป็นผู้ร่วมดำริและผลักดันให้เกิดมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก นั่นคือ สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ซึ่งต่อมาเรียกว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทั้งได้เป็นอาจารย์รุ่นแรก รวมถึงทรงพระดำริส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขยายการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก รวมทั้งประทานทุนการศึกษาแก่พระภิกษุให้ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในต่างประเทศ

ในด้านสาธารณูปการ ได้ทรงก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศ 2 หลัง อาคารเรียนโรงเรียนวัดเทวสังฆาราม จังหวัดกาญจนบุรี อาคาร

เรียนโรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร จังหวัดยโสธร โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ทั้งได้ประทานทุนการศึกษาแก่เด็กเรียนดีแต่ยากจนเป็นจำนวนมาก

ในด้านสาธารณสุขและสาธารณกุศล เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร และเจ้าคณะสงฆ์ภาค 6 ทรงเป็นผู้อำนวยการก่อสร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต พร้อมทั้งพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปิยมหาราช ณ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี โปรดให้สร้างโรงพยาบาลวัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี

ส่วนพุทธสถานอื่นๆ ได้ทรงอำนวยการสร้าง วัดพุทธวิมุตตาราม (วัดพุ่มด) อำเภอไทรโยค วัดรัชดาภิเษก อำเภอป้อมพลอย จังหวัดกาญจนบุรี วัดวังฟูไทร จังหวัดเพชรบุรี วัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี วัดล้านนาญาณสังวราราม จังหวัดเชียงใหม่ พระบรมธาตุเจดีย์ศรีนครินทราสถิติมหาสันติคีรี ดอยแม่สลอง จังหวัดเชียงราย รวมทั้งโปรดให้แกะสลักพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ณ เขาช้างรอย จังหวัดชลบุรี

อนึ่ง ด้วยพระบารมีธรรมของเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ที่ทรงปกแผ่ไปยังศิษยานุศิษย์ทุกหมู่เหล่า ทำให้คณะศิษยานุศิษย์ทั้งหลายต่างพากันคิดสนองพระเดชพระคุณโดยการร่วมมือร่วมใจกันสร้างสิ่งอนุสรณ์อันเป็นถาวรวัตถุ เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์สุขแก่สาธารณชน ถวายใน พระนาม "ญสส" ในโอกาสและในสถานต่างๆ อีกเป็นจำนวนมาก อาทิ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดนาควัชรโสภณ จังหวัดกำแพงเพชร

โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโพธิสมภรณ์ จังหวัดอุดรธานี โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร จังหวัดยโสธร พิพิธภัณฑ์สถานจังหวัดกำแพงเพชร เฉลิมพระเกียรติ หอพระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จังหวัดกาญจนบุรี หอเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระญาณสังวร วัดถ้ำวราาราม จังหวัดกาญจนบุรี

สิ่งก่อสร้างเหล่านี้และสิ่งอันเป็นสาธารณประโยชน์อีกมากมายล้วนสะท้อนพระคุณธรรมอันมากหลายให้ปรากฏเป็นรูปธรรม ที่ปวงชนพึงเรียนรู้สัมผัสได้และเป็นที่ยังระลึกแก่ใจของคนทั้งหลายตลอดไป

● วัดบวรนิเวศวิหาร ●

